

tionen samt föreslå de förändringar i öfriga lagrum, som med de nu föreslagna kunna ega sammanhang, så att det åsyftade ändamålet kan uppnås.

Stockholm den 27 Januari 1884.

J. Smedberg.

N:o 109.

Af Herr **J. Johansson** i Stockholm: *Angående ändring i 7 kap. 3 § Strafflagen.*

Strafflagens sjunde kapitels tredje paragraf stadgar, bland annat, vid ansvar af högst tjugu kronors böter, att ingen kramlåda eller annan dylik bod får för försäljning hållas öppen å sön- och helgdagar emellan klockan sex på morgonen och klockan nio på aftonen.

Då denna lagparagraf, åtminstone hvad hufvudstaden angår, af lagens handhafvare tillämpats och fortfarande tillämpas på ett sådant sätt, att den ene handelsidkaren utan åtal städse får öfverträda densamma och den andre åtalas och bötfälles för öfverträdelsen, då myndigheterna, gent emot lagbudet, tillåta att alla butiker få vara öppna från och med klockan sex på aftonen sista söndagen före jul, dock endast den söndagen, men deremot medgifva, att uti en del af dessa butiker, likartade med dem, som inrymmas uti lagstadgandet, får idkas handel för öppna dörrar icke blott den söndagen utan äfven under alla andra sön- och helgdagar under hela året, och detta icke allenast efter klockan sex på aftonen, efter aftonsången, efter sabbatens sista gudstjänst, utan äfven på morgonen och middagen, eller under förberedel-

serna och mellantiderna till de olika gudstjänsterna, och, då ett sådant förhållande länder till förmån för den ene och till skada för den andre, så torde det väl vara i sin ordning och med billighet och rättvisa för- enligt, att detta olikartade tillvägagående förhindras och så mycket som möjligt afskaffas genom en lika nödig som enkel ändring af berörda lagparagraf.

Lagstadgandet har obestriddligen tillkommit i akt och mening att hålla sabbaten i helgd, men helighålles denna sabbat i någon nämnvärd mån dermed, att butiker för nödiga och nyttiga artiklar måste vara stängda under samma tid som handeln och rörelsen opåtaladt får florera på källare, schweizerier och krogar samt uti mer och mindre välkända varieté-salonger och cigarrbutiker? Jag tror det icke.

Då dygnet är indeladt uti tjugufyra timmar, och dagen beräknas till tolf, och då ingen gudstjänst i statskyrkan eger rum efter klockan sex på aftonen sön- och helgdagar, och då efter den tiden alla möjliga både andliga och världsliga förlusteställen få hållas öppna, synes mig billigt vara, att äfven nyttans alster må få samtidigt utbjudas åt allmänheten.

Exempelvis borde väl en klädedrägt, en vigselring och en bibel hafva försteget framför en cigarr, ett par balhandskar och några glas sprit af diverse slag. Att försälja de senare artiklarne är emellertid tillåtet under samma tid som förbudet gäller för de förra.

Så litet ingripande på det kyrkliga området denna motion än är, skulle jag icke hafva tillåtit mig att väcka densamma, så framt lagen blifvit tillämpad lika för alla, och för så vidt jag kunnat inse att sista söndagen före jul, eller den då lagen icke tillämpas för någon, är mindre helig än alla andra sön- och helgdagar.

Många voro öfverträdelserna mot detta lagbud söndagen den 16 December 1883, eller söndagen näst den sista före jul, men ännu flere de missnöjde, hvilka, genom ordningsmaktens ingripande, hvarken fingo sälja eller köpa reella och nyttiga varor, ehuru fältet samtidigt var lemnadt öppet för utbyten af icke nödvändighetsartiklar.

Missnöjet så väl hos dem, som pliktfälades och ålades att stänga sina butiker, som hos de köplystne gaf och ger sig fortfarande till känna dels offentligt, dels man och man emellan, och med en viss bitterhet ville man söka orsaken till tvångsätgårderna på sådana områden, der den icke fans och icke borde hafva sökts. Lagbudet, det egentliga skälet, blef antingen förbisedt, eller var det obekant, eller kunde man icke förstå dess olika tolkning till den enes fördel och den andres nackdel.

Ordningsmaktens nuvarande innehafvare kunde ej heller gerna handla annorlunda än de gjorde, ty sedvänjan, kutymen, att cigarr- och handskbutiker m. fl. få hållas öppna vissa timmar under den i lag förbjudna tiden, är mycket gammal, och deraf undseendet med dessa. Skulle nu samma undseende hafva gjorts åt alla dem, för hvilka man icke hade en dylik sed att åberopa, så hade ju lagbudet på en gång helt och hållet ignorerats och saklöst fått öfverträdas.

En sådan öfverträdelse i dess helhet kommer nog också så småningom att inträffa, ty der ingen åklagare är, der är ingen domare, och då ordningsmakten helt visst sjelf inser det origtiga deruti, att mindre nödvändiga butiker få hållas öppna, under det att de, som föra nyttiga och praktiska saker i marknaden, sakna en sådan, på gammalt bruk grundad rättighet, så lära nog öfverträdelserna blifva allt flere och flere, på samma gång som åtalen blifva allt färre och färre.

Då sålunda sedvänja, parad med ett rättvist och billigt undseende, är på god väg att upphäfva lagens kraft, torde det också vara skäl att ändra lagens bud, och då denna ändring otvifvelaktigt skulle verka godt och till undvikande af många obehag för städernas smärre köpmän och handtverkare, på samma gång som den icke kan vara menlig för landet i allmänhet, vågar jag vördsamt hemställa, att strafflagens sjunde kapitels tredje paragraf, i stället för dess nuvarande lydelse, måtte erhålla följande:

Idkar någon å sön- eller högtidsdag, emellan klockan sex om morgonen och klockan sex om aftonen, handtverk eller annat arbete, som uppskof fåla kan; straffes med böter, högst tjugo riksdaler, utan det sker till egen eller annans nödtorft. Lag samma vare, om kramlåda eller annan dylik bod å sådan sabbatstid till salu öppnas.

Anhållande om remiss af denna min motion till vederbörligt Utskott.

Stockholm den 24 Januari 1884.

Joh. Johansson

i Stockholm.
